

JANINA SMOLIŃSKA ur. 1919; Moskwa

Tytuł fragmentu relacji	Kolportaż
Zakres terytorialny i czasowy	Lublin; II wojna światowa
Słowa kluczowe	Lublin, dzielnica Dziesiąta, okupacja, wojna, kolportaż, Polska żyje, sąsiedzi

Kolportaż

Moja działalność kolporterska to było po prostu bieganie od domu do domu i roznoszenie tych gazetek. Tak jak już powiedziałam wcześniej, trzeba było być uczulonym na to, czy ludzie, do których chcę wstąpić i zostawić im gazetkę, są godni tego. Bo jeżeli to są ludzie o jakiejś nieciekawej moralności, powiedzmy, czy o niskim poziomie inteligencji, kultury, w ogóle, to takie domy raczej się omijało. Sąsiad sąsiada zna. Nie tylko najbliższego, ale nawet i tych dalszych sąsiadów. Ja na przykład miałam bardzo bliskie powiązania z rodziną państwa Jurków z ulicy Świętochowskiego, równoległej do mojej ulicy i jednocześnie zabudowania państwa Jurków były w prostej linii do moich zabudowań. Tam miałam koleżankę, rówieśniczkę, ale nie ze szkoły koleżankę, a tylko z dzielnicy koleżankę, Renię, która w przyszłości została dentystką, i jej młodszą siostrę, Jadzię. Szwagier Reni, zięć państwa Jurków, był wojskowym, zdemobilizowanym, ale działał w organizacji ściśle wojskowej, która miała swoją placówkę poza Lublinem. Zginął nieszczęśliwie mąż Jadzi, pan Leonarski. W trakcie wędrówki swojej do Lublina został zatrzymany pod pozorem łapanki, ale jakoś szybko zorientowali się ci ludzie, którzy go zatrzymali – oczywiście to okupanci albo współpracujący z okupantem – że to jest były wojskowy i na miejscu go rozstrzelali. Po pewnych śladach trafili ci ludzie, którzy rozstrzelali pana Leonarskiego, do państwa Jurków. Rodzice zdołali się ukryć. Renia, moja koleżanka, starsza córka, też, ale Jadzia, która była w tym czasie już w zaawansowanej ciąży, niestety trafiła na Zamek i bardzo prędko do Oświęcimia, gdzie ją zamordowano jeszcze przed porodem.

Data i miejsce nagrania	2008-06-30, Lublin
Rozmawiał/a	Magdalena Kożuch
Transkrypcja	Magdalena Kożuch
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"